

econventio

kerekasztal közhasznú egyesület

ECONVENTIO TESZT 2019
FELNŐTT LAKOSSÁG EREDMÉNYEI

2020.01.31.

Tartalom

Bevezetés	3
Közreműködők	4
Érdekességek	5
1. Kis mértékű javulás figyelhető meg a korábbi eredményekhez képest: a tapasztalat és az iskolai végzettség pozitívan befolyásolja az eredményeket	5
2. Nincs különbség az egyes nemek eredményei között	8
3. A problémás (fejlesztendő) területek változatlanok 2018-hoz képest	8
4. Akik jobban teljesítettek a számítási feladatokban, az elméleti kérdésekben is jobban teljesítettek.	9
5. Vállalkozni jó: a válaszadóknak megvan a vállalkozói szellem	11
6. Gazdasági hírek: fontos a nyitottság a gazdaság történései iránt, a hírek olvasása segíthet az általános műveltség és a pénzügyi tudatosság fejlesztésében	12
7. Hitelfelvétel: lecsengőben a hitel-ellenesség?	13
8. KörnyezetTUDATosság: aki a környezetére is odafigyel, a pénzügyeiben is tudatosabb?	14
9. Korrupció: két év alatt sokkal megengedőbbek lettek a korrupcióval szemben	16
10.	
Nyugdíjjal kapcsolatos hozzáállás: majd lesz valahogy?	17
11.	
Saját pénzügyi tudás megítélése: a korábbi évekhez képest nincs változás	19
Melléklet	22
1. Melléklet Az Econventio 2019 tudásteszt kérdései	22
2. Melléklet Az Econventio 2019 tudásteszt kérdései	31
3. Melléklet: Helyes válaszok aránya kérdésenként, %	34

BEVEZETÉS

A résztvevői számot a 2018-as felméréshez képest 31,9 százalékkal növelve a 2019-es Econventio felnőtt pénzügyi kultúra tesztet 1986 fő töltötte ki. A teszten a kitöltők átlagosan 14,67 darab kérdést tudtak helyesen megválaszolni a 30 kérdésből (azaz a kérdések átlagosan 48,9 százalékát tudták helyesen megválaszolni). Az eredmények a 2018-as évi felméréshez képest szinte minden területen javultak, akkor a válaszadók átlagosan 13,66 darab kérdést tudtak helyesen megválaszolni. Témakörök tekintetében a legjobb eredményt az általános gazdasági ismeretek és általános pénzügyi ismeretek témakörben érték el a válaszadók, előbbiben átlagosan 2,95 darab tudásteszt kérdést helyesen megválaszolva az 5 kérdésből, míg utóbbi témakörben átlagosan 2,78 darab kérdést helyesen megválaszolva. A legjobb eredményt elérő kérdések is többnyire ezekből a témakörökből kerültek ki, a válaszadók 80,27 százaléka tudta helyesen, mely adónemhez tartozik az 1+1%-os felajánlás, 80,17 százalékuk tudta, hogy ki jogosult egészségügyi ellátás igénybevételére, illetve 77,34 százalékuk tudta, mi a közpénz.

A problémás területek a korábbi évekhez képest változatlanok maradtak, a hitelezés és biztosítás, nyugdíj témakörökben átlagosan 1,7 darab, illetve 2,2 darab kérdést tudtak a válaszadók helyesen megválaszolni. A legnagyobb arányban helytelenül megválaszolt tudásteszt kérdések így ezekhez a témakörökhöz kapcsolódnak, a válaszadók mindössze 23,44 százaléka tudta, milyen feltételek igazak a fix kamatozású hitelekre, ahogy a Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitel fogalmával is nagyon alacsony arányban, mindössze a válaszadók 25,48 százaléka volt tisztában, amely kérdések mind a hitelezés témaköréhez tartoztak. A nagy arányban helytelenül megválaszolt kérdések többsége számítási kérdés, így kijelenthetjük, hogy a számítási feladatok továbbra is problémát okoznak a felnőtt lakosság számára. Az viszont kiderült a vizsgálatból, hogy a számítási feladatokon jobb eredményt elérők a tudásteszt kérdésekből is többet tudtak helyesen megválaszolni.

Az életkor, az iskolázottság és az attitűdök mind pozitívan befolyásolták a tudástesztben elért eredményeket, a főiskolai vagy egyetemű végzettségűek átlagosan több, mint 17 darab kérdést (56,6 százalék feletti eredmény) válaszoltak meg helyesen, míg az alacsonyabb iskolai végzettségűek teljesítménye többnyire elmaradt az átlagostól. Az életkor, azaz a tapasztalat a korábbi évekhez hasonlóan jelentősen befolyásolja a teszten elért eredményt, a legjobban a 30-49 év közötti korcsoportok teljesítettek, átlagosan 15,35-15,78 darab kérdést helyesen megválaszolva. A pozitív hozzáállás és attitűdök hatása idén is látszódott az eredményeken, a pozitívabb hozzáállású (pl. a tőzsdét el nem ítélik vagy nyugdíjas éveikre időben gondoló) válaszadók minden témakörben eredményesebben szerepeltek, mint a pesszimista, „majd lesz valahogy” nézeteket képviselők.

KÖZREMŰKÖDŐK

Az Econventio felmérés előkészítésében és lebonyolításában résztvevő intézmények és képviselőik, akiknek ezúton is köszönetüket fejezzük ki közreműködésükért:

Econventio Kerekasztal Közhasznú Egyesület:

Sápi Ákos
elnök

Kovács Katalin

Tráserné Horváth Annamária

Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar:

Dr. Kovács Péter

Dr. Kosztopulosz Andreász

Kuruczleki Éva

Lipták Lilla

Rácz Tamás

Állami Számvevőszék:

Dr. Kovács Diána

Nemzeti Adó- és Vámhivatal:

Dr. Vas Adrienn

Nemzeti Művelődési Intézet:

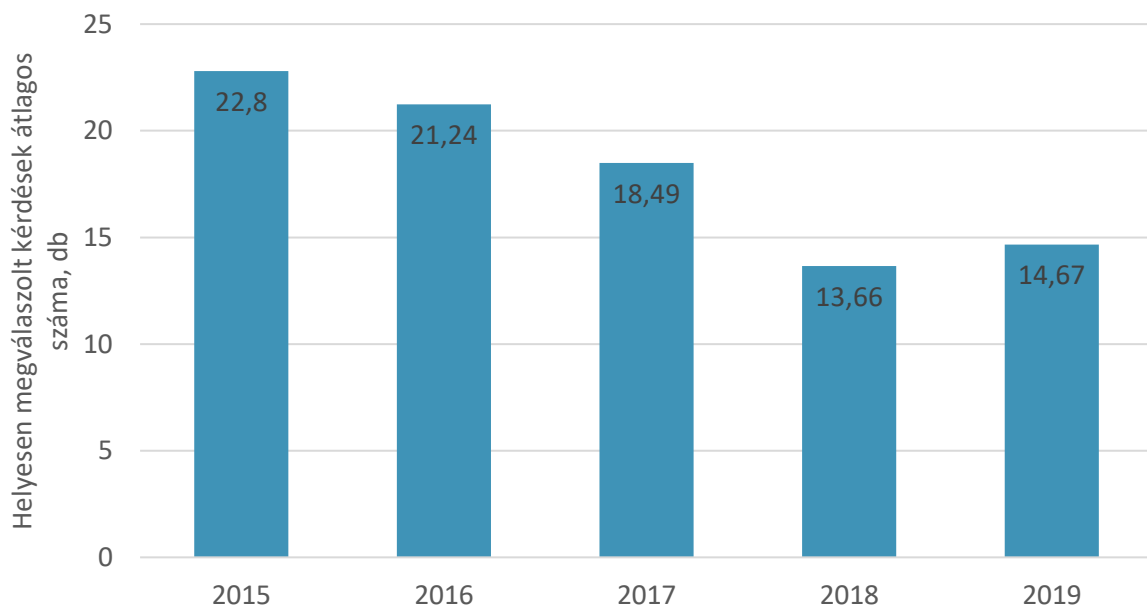
Kárpáti Árpád

ÉRDEKESSÉGEK

1. Kis mértékű javulás figyelhető meg a korábbi eredményekhez képest: a tapasztalat és az iskolai végzettség pozitívan befolyásolja az eredményeket

A 2019-es felnőtt teszten közel kétezer fő, pontosan 1986 fő vett részt. A teszten résztvevő válaszadók átlagosan 14,67 darab kérdést tudtak átlagosan helyesen megválaszolni. A válaszadók többsége (55,4 százaléka) legalább 15 db kérdést tudott helyesen megválaszolni a 30-ból. A legjobb eredményt elért 12 fő 27 darab kérdést tudott helyesen megválaszolni, a válaszadók csupán 2,2 százaléka ért el 0 pontot a teszten.

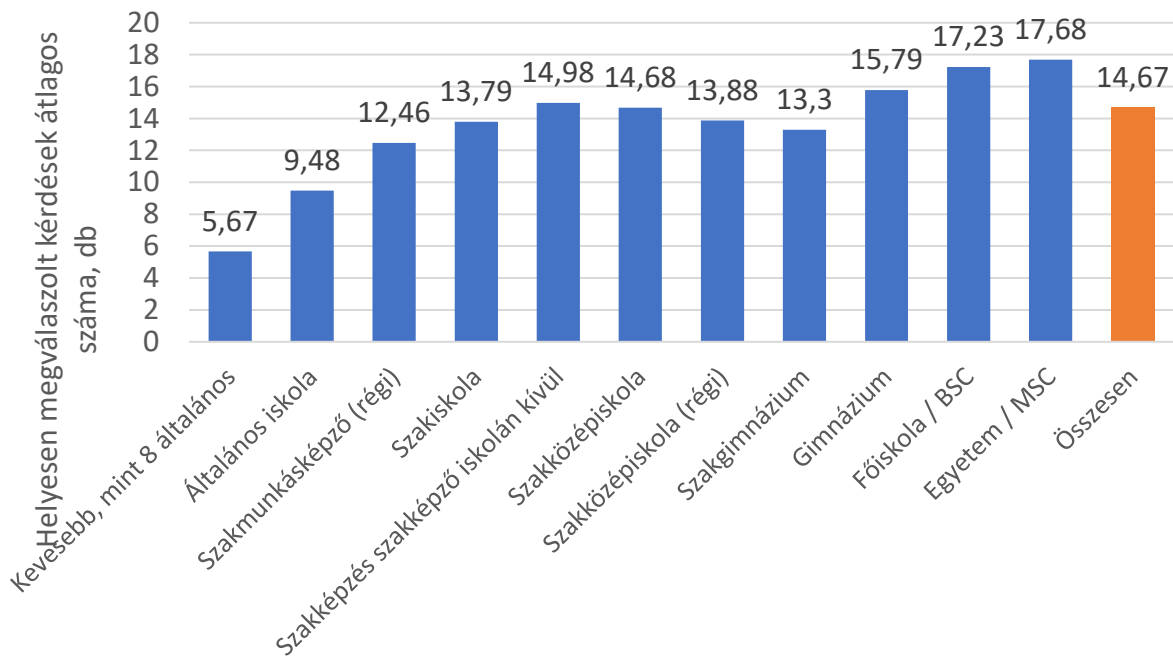
Helyesen megválaszolt kérdések átlagos száma 2015-2019 között, db

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2015-2019 alapján

A teszten elért eredményt nagyban befolyásolta az iskolai végzettség, illetve a válaszadó életkora (tapasztalata) is. Az iskolai végzettség esetén a magasabb iskolai végzettségűek teljesítettek a legjobban, a kevesebb, mint 8 általános vagy 8 általános iskolai végzettségűek átlagosan 5,67 darab, illetve 9,48 darab kérdést tudtak megválaszolni, ezzel szemben a főiskolai (Bsc) vagy egyetemi (Msc) végzettségűek átlagosan 17,23 darab, illetve 17,68 darab kérdést tudtak helyesen megválaszolni.

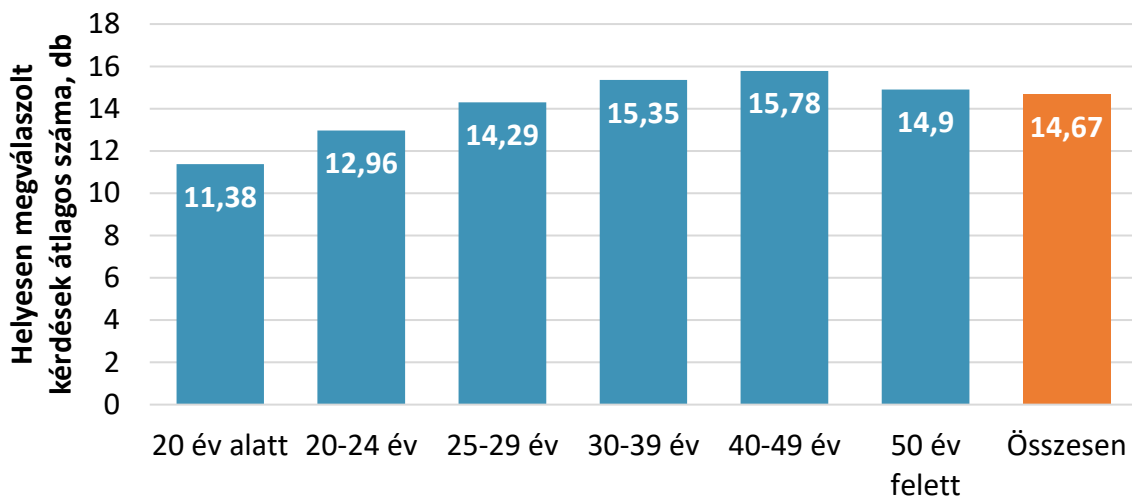
Helyesen megválaszolt kérdések átlagos száma iskolai végzettség szerint, db

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

Az életkorok esetén is azt figyelhetjük meg, hogy az idősebbek (azaz a pénzügyekben sokkal tapasztaltabbak) jobban teljesítenek a felmérésen, a 30-49 évesek átlagos teljesítménye a legmagasabb, a 30-39 éves korosztály átlagosan 15,35 darab, míg a 40-49 éves korosztály átlagosan 15,78 darab kérdést tudott helyesen megválaszolni. A leggyengébben a fiatalabb korosztályok teljesítettek a teszten, azaz külön-külön vizsgálva kimondhatjuk, hogy mind az életkor (azaz a tapasztalat), mind az iskolai végzettség hatással van a pénzügyi tudásra.

Helyesen megválaszolt kérdések átlagos száma életkor szerint, db

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

Az előző kettő megfigyelés alapján tehát joggal feltételezhetjük, hogy az életkor és az iskolai végzettség együttesen befolyásolhatja a válaszadókat a jobb teljesítményre, az eredmények azt mutatják, hogy az iskolai végzettség lényegesen erősebben befolyásolja a teszten elért eredményt, mint az életkor, az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők (1-2 csoport kivételével) életkortól függetlenül rosszabbul teljesítettek a teszten, bár minden csoportban így is a 30-49 évesek teljesítettek a legjobban.

Helyesen megválaszolt kérdések átlagos száma életkor és iskolai végzettség szerint együttesen, db

Legmagasabb iskolai végzettség	Életkor						Összesen
	20 év alatt	20-24 év	25-29 év	30-39 év	40-49 év	50 év és felette	
Kevesebb, mint 8 általános	6,25	4,71	4,00	6,33	5,17	4,40	5,57
Általános iskola	10,94	9,50	8,08	7,21	8,57	9,24	9,48
Szaktunskáképző (rég)		11,86	7,75	12,25	12,54	13,18	12,46
Szaktunskák	14,80	11,31	12,59	16,10	14,00	14,05	13,79
Szaktunskáképzés szaktunskáképző iskolán kívül	10,67	13,11	14,86	16,96	14,86	13,50	14,98
Szaktunskáképző iskolán kívül	12,60	15,06	13,55	14,51	16,21	14,30	14,68
Szaktunskáképző iskolán kívül (rég)	8,17	11,29	12,89	13,84	15,14	14,13	13,88
Szaktunskáképző iskolán kívül	12,27	12,67	14,35	13,94	11,71	14,45	13,30
Szaktunskáképző iskolán kívül	15,37	14,36	16,19	16,45	15,78	16,24	15,79
Szaktunskáképző iskolán kívül		14,82	16,61	17,34	17,66	17,48	17,23
Szaktunskáképző iskolán kívül		16,43	17,47	16,76	18,10	18,29	17,68
Összesen	11,28	12,96	14,29	15,35	15,78	14,87	14,66

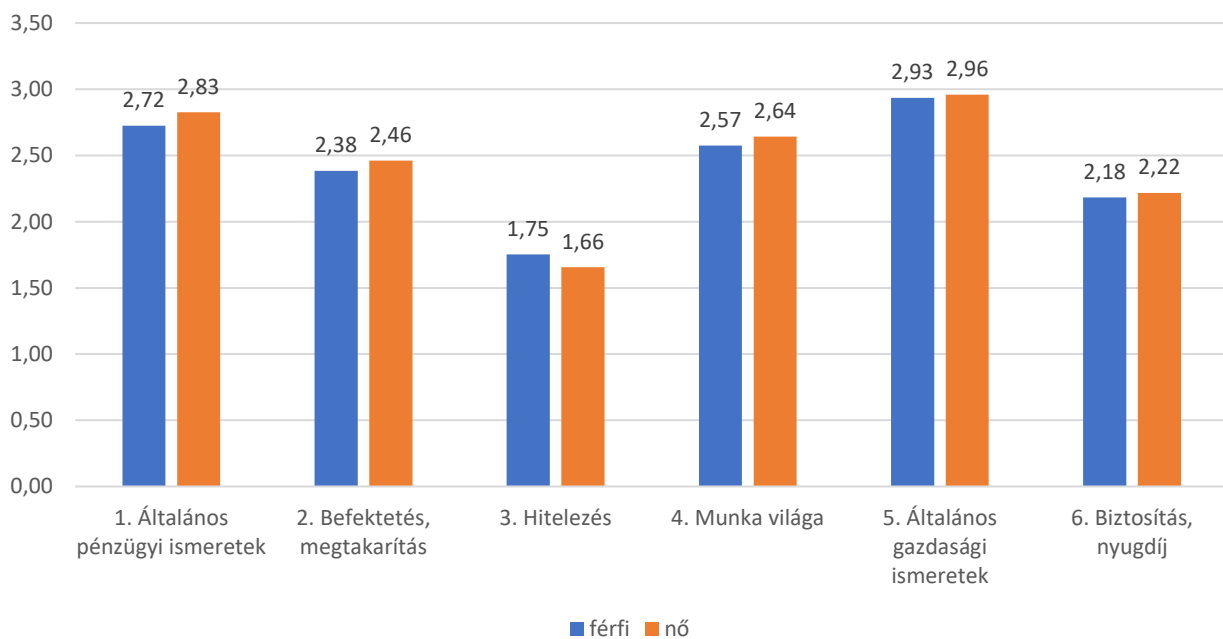
Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

2. Nincs különbség az egyes nemek eredményei között

Bár a korábbi években a férfiak teljesítettek jobban a teszten (középiskolásoknál is ez volt megfigyelhető), az idei teszten bár több blokkban is a nők teljesítettek kicsit jobban, a nemek közötti különbség nem szignifikáns. A férfiak átlagosan 14,55 db kérdést tudtak helyesen megválaszolni, a nők pedig átlagosan 14,76 db kérdést.

Témakörönként vizsgálva az eredményeiket láthatjuk, hogy a nők a hitelezés témakör kivételével minden témában kis mértékben jobban teljesítettek, mint a férfiak, azonban ez a különbség nem jelentős a két nem között. Mindkét nem az általános gazdasági ismeretek témakörben teljesített a legjobban, általánosan 2,93-2,96 darab kérdést helyesen megválaszolva, míg a hitelezés témaköre volt a 2019-es teszt legproblematikusabb területe (ami eredmény összecseng a korábbi tesztek eredményeivel, 2018-ban is a hitelezés volt a leggyengébb terület).

Helyesen megválaszolt kérdések száma témakörönként, nemek szerint, db

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

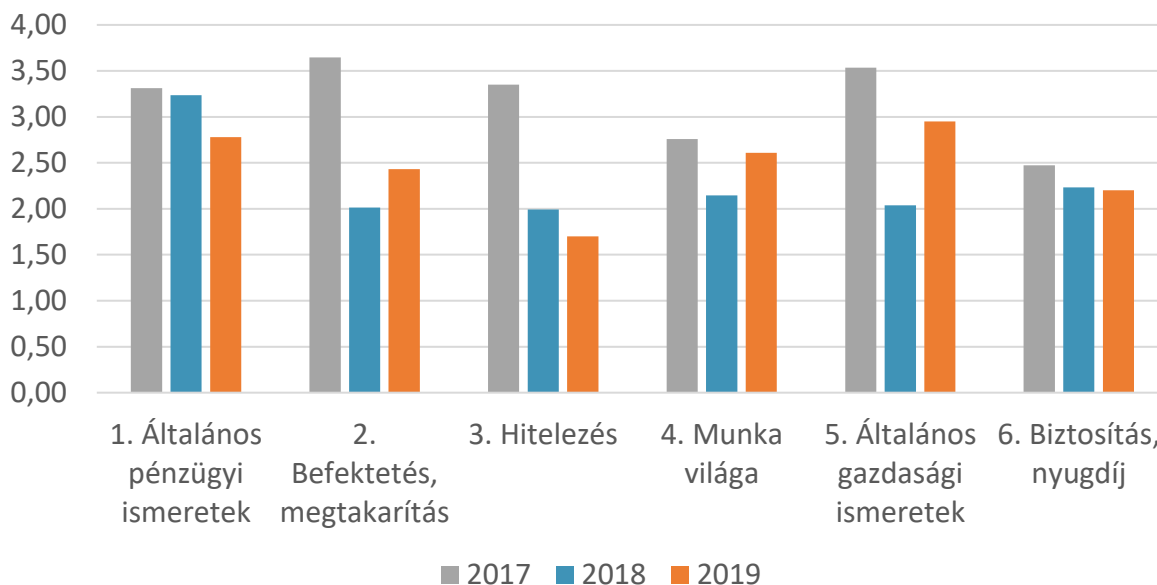
3. A problémás (fejlesztendő) területek változatlanok 2018-hoz képest

A 2017-es felmérés leggyengébb eredményt elérő témakörei a biztosítás és nyugdíj (átlagosan 2,47 darab helyesen megválaszolt kérdés az 5 darabból) és a munka világa (átlagosan 2,47 darab helyes válasz) voltak, amelytől eltérően 2018-ban már a hitelezés (átlagosan 1,99 darab helyes válasz) és befektetés és megtakarítás (átlagosan 2,01 darab helyes válasz) voltak a problémás területek (mely utóbbi egyébként 2017 legeredményesebb témaköre volt). 2019-ben, hasonlóan 2018-hoz a

hitelezés területen érték el a legalacsonyabb eredményt a válaszadók (átlagosan 1,7 darab helyes válasz), illetve a biztosítás és nyugdíj témakörben (átlagosan 2,2 darab helyes válasz). A problémás területek bár változatlanok, több témakörben javultak az eredmények 2018-hoz képest (pl. befektetés és megtakarítás, munka világa vagy általános gazdasági ismeretek).

Helyes válaszok átlagos száma témakörönként, 2017-2019, db

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2017-2019 alapján

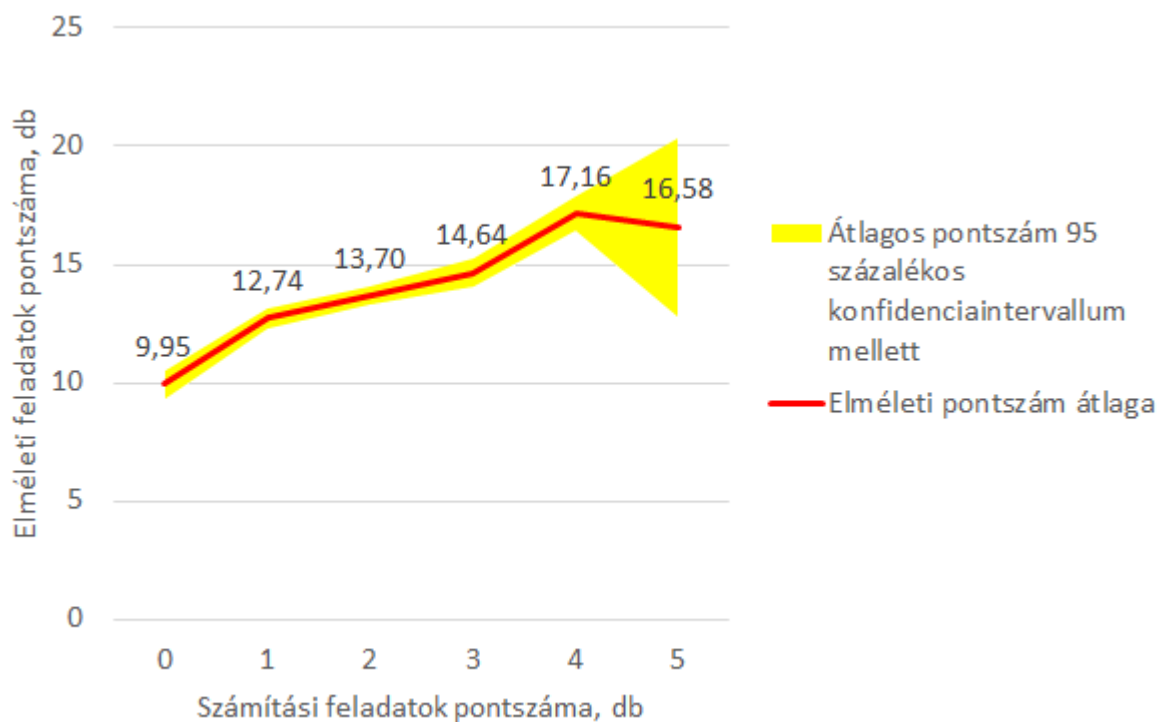
4. Akik jobban teljesítettek a számítási feladatokban, az elméleti kérdésekben is jobban teljesítettek.

A problémás témakörökhöz hasonlóan az elméleti és számítási feladatok közötti különbségek sem változtak az elmúlt évekhez képest. Ahogy a korábbi években, így 2019-ben is a legnagyobb arányban helytelenül megválaszolt kérdések között többségében számítási feladatok helyezkedtek el, a számítási feladatokra adott helyes válaszok aránya egy esetben sem haladta meg a válaszadók felét, a legnagyobb arányban helyesen megválaszolt számítási feladatra (32. kérdés: Ha 1 euró 310 forint és 1 euro 1,12 dollár, akkor 1 dollár hány forintot ér?) is csupán a válaszadók 43,64 százaléka tudott helyesen válaszolni. 2017-ben a 6 számolási feladatból átlagosan 3,16 darab kérdést sikerült helyesen megválaszolniuk a válaszadóknak, míg 2018-ban ez az eredmény már csak átlagosan 1,7 darab helyesen megválaszolt számítási kérdés volt. Ez az eredmény 2019-re tovább romlott, az összes válaszadót figyelembe véve 2019-ben már csupán 1,59 darab helyes válasz volt a számítási feladatok esetén, amely 2018-hoz képest nem jelentős csökkenés, de 2017-hez képest már igen jelentős.

Az eredmények között felfedezhetjük, hogy azok a válaszadók, akik a számítási feladatokban jobban teljesítettek, az elméleti kérdéseket is nagyobb arányban tudták

helyesen megválaszolni. A teszten senkinek sem sikerült helyesen megválaszolnia mind a hat elméleti kérdést, viszont így is volt 12 fő, akik a 6 darab számítási feladatból 5 kérdésre helyes választ tudtak adni. Ők átlagosan a 24 darab elméleti kérdésből 16,58 darab elméleti kérdést tudtak helyesen megválaszolni, azonban ebben a csoportban tértek el a legjelentősebben az eredmények, a 12 fő válaszadó 5 és 22 darab közötti számban tudta helyesen megválaszolni az elméleti kérdéseket, így ez és a csoport kis létszáma következtében az elméleti kérdésekre adott helyes válaszok becsült száma ezen csoport esetén igen széles skálán mozog. A többi csoport esetén azt figyelhetjük meg, hogy a 4 darab számítási kérdést helyesen megválaszolók válaszolták meg átlagosan a legnagyobb számban az elméleti kérdéseket, az alacsonyabb számítási eredményt elérők esetén pedig az elméleti kérdések megválaszolásában is csökkenő eredményeket láthatunk, azaz bár nem erős a számítási feladatokon elért eredmény és a helyesen megválaszolt elméleti kérdések közötti kapcsolat, mégis láthatjuk, hogy aki jobban teljesített a matematikai ismereteket igénybe vevő számítási feladatokon, az elméleti kérdésekben is jobban teljesített.

Elméleti kérdéseken elért átlagos pontszámok, a számítási feladatokon elért pontszám függvényében, db

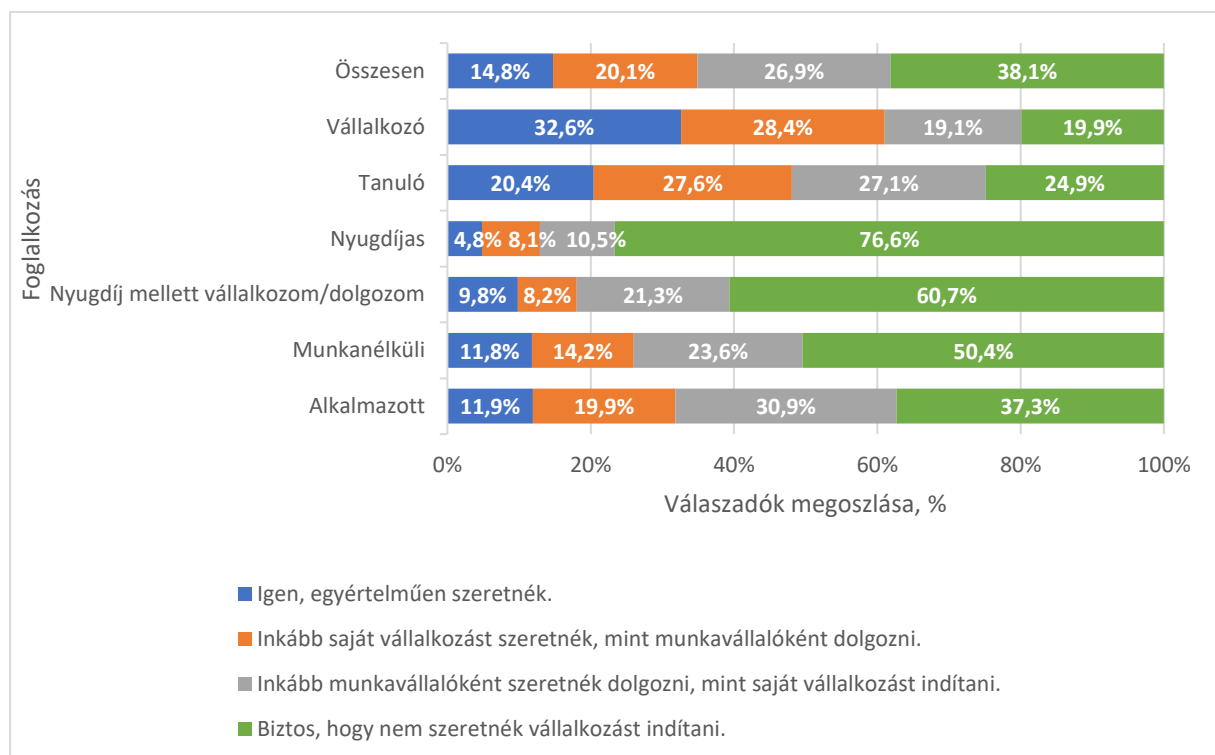
Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

5. Vállalkozni jó: a válaszadóiban megvan a vállalkozói szellem

A vállalkozó, mint foglalkozás a köztudatban sokszor negatív felhanggal párosul. Arról kérdezve a felmérésen résztvevőket, hogy szeretnék-e a jövőben vállalkozást indítani, 38,1 százalékuk azt nyilatkozta, hogy semmiképp sem szeretnék saját vállalkozást, 26,9 százalékuk pedig azt nyilatkozta, hogy saját vállalkozás helyett inkább alkalmazottként dolgoznának szívesen. A saját vállalkozás nem akarók mellett azonban a válaszadók több, mint egyharmada szeretne valamilyen formában saját vállalkozást: 20,1 százalékuk inkább vállalkozna, mint hogy alkalmazottként kelljen dolgoznia, 14,8 százalékuk pedig biztos abban, hogy szeretne saját vállalkozást.

Összevetve a vállalkozói attitűdöt a válaszadók foglalkozásával egyértelműen kirajzolódik, hogy kik is szeretnék inkább vállalkozni: azok, akik már jelenleg is vállalkozók (61 százalékuk szeretne valamilyen formában tovább vállalkozni), illetve a tanulók, akiknek szintén közel fele (48,1 százaléka) szeretne a jövőben vállalkozást indítani. A nyugdíjasokra, illetve a nyugdíj mellett dolgozókra volt a legkevésbé jellemző a vállalkozói hajlandóság, amely részben életkorukkal magyarázható. Meglepő azonban, hogy a munkanélküliek és jelenleg alkalmazottként dolgozók milyen kis arányban szeretnék csak vállalkozásba fogni, pedig előbbi csoport számára kiutat jelenthetne a munkanélküliségből, ha saját vállalkozásba kezdene.

Szeretne a jövőben saját vállalkozást indítani?

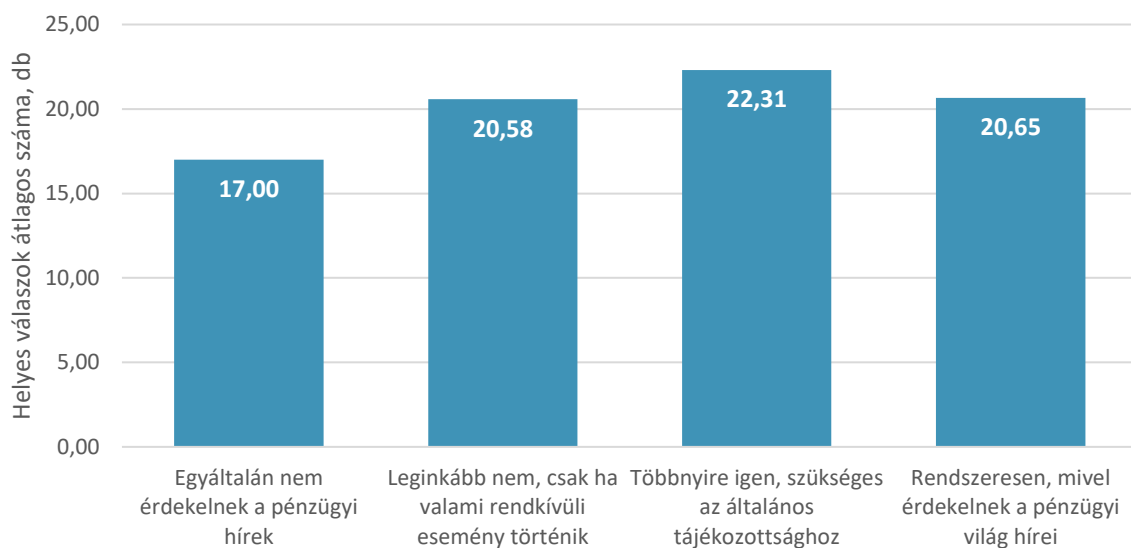

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

6. Gazdasági hírek: fontos a nyitottság a gazdaság történései iránt, a hírek olvasása segíthet az általános műveltség és a pénzügyi tudatosság fejlesztésében

A 2016-os felmérésben megkérdezték a válaszadókat, hogy szoktak-e pénzügyi, gazdasági híreket olvasni, hallgatni. Azok, akik valamelyest érdeklődőnek mutatkoztak a gazdasági hírek iránt (még ha nem is olvasták azokat rendszeresen), sokkal tájékozottabbnak bizonyultak és jobb eredményt értek el a teszten is, bár különbség mutatkozott azok között, akik érdeklődésből olvastak gazdasági híreket, és akik fontosnak tartották a gazdasági hírek olvasását az általános tájékozottsághoz, ez utóbbi csoport kis mértékben, de jobb eredményt ért el.

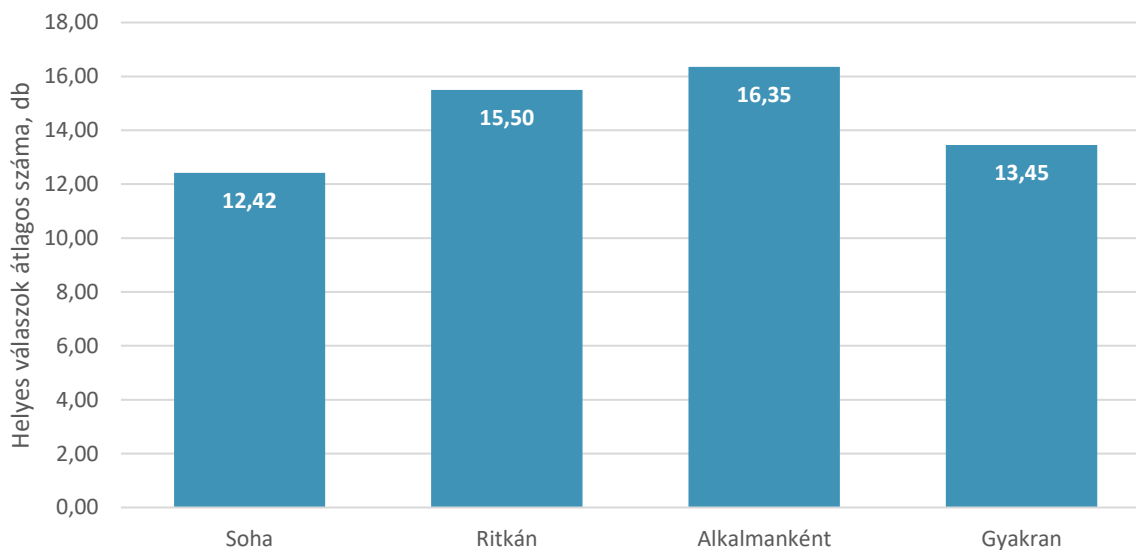
Szokott-e pénzügyi, gazdasági híreket olvasni, hallgatni?

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2016 alapján, n=4332

Egy hasonló kérdést 2019-ben is feltettük a válaszadóknak: Rendszeresen olvas-e pénzügyi-gazdasági híreket? A válaszadók 12%-a nyilatkozta, hogy gyakran olvas ilyen témájú híreket, negyedük (24,3 százalékuk) alkalmanként, 38,1 százalékuk ritkán, míg a válaszadók szintén negyede (25,5 százaléka) nyilatkozta, hogy soha nem olvas gazdasági témájú híreket. Megvizsgálva a 2019-es teszten elért eredményeket, a 2016-os eredményekhez hasonló következtetéseket vonhatunk le. A teszten elért eredményeket bár gyengén, de befolyásolja a gazdasági hírek iránti érdeklődésük, és a 2016-os eredményekkel összhangban 2019-ben is a gazdasági híreket csak alkalmanként olvasók teljesítettek a legjobban a teszten, átlagosan 16,35 darab kérdést helyesen megválaszolva tudásteszten. Meglepő eredmény viszont, hogy a gazdasági híreket gyakran olvasók közel ugyanolyan eredményt (átlagosan 13,45 darab helyes válasz) értek el, mint az azokat soha nem olvasók (átlagosan 12,42 darab helyes válasz).

Rendszeresen olvas-e pénzügyi-gazdasági híreket?

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

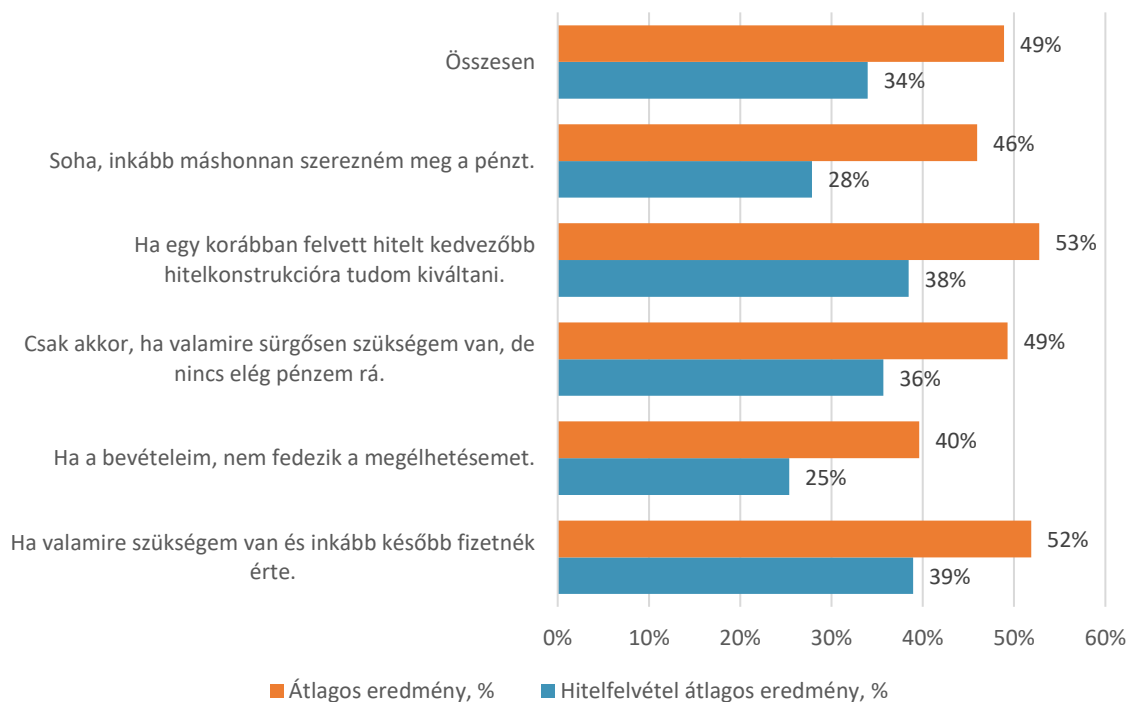
7. Hitelfelvétel: lecsengőben a hitel-ellenesség?

A korábbi évek tesztjeiben amikor hitelfelvétellel kapcsolatos attitűdjeiről kérdeztük a válaszadókat, legtöbbször hitelelles hozzáállás jellemezte őket, amely az elmúlt tíz év hitelekkel kapcsolatos botrányai és a bankrendszerbe vetett hit részleges elvesztése miatt érthető is. Visszatérő kérdés az Econventio felmérésben, hogy a válaszadók mely esetekben vennének fel hitelt; 2019-ben még mindig a válaszadók jelentős részét tették ki azok, akik semmilyen körülmények között sem vennének fel hitelt (26,7 százalék), egyharmaduk (31,4 százalék) akkor, ha sürgősen szükségük van valamire, amelyre nincs elég pénzüik és negyedük (25,7 százalék) akkor, ha egy korábbi hitelt kedvezőbb hitelkonstrukcióval tudna kiváltani. A korábbi évekhez képest tehát elfogadóbbak a hitelfelvétellel szemben, és a korábbi hitelt kedvezőbb hitelkonstrukcióval kiváltani hajlandók nagy aránya akár arra is utalhat, hogy hiteleiket hajlandók tudatosabban kezelni.

A hitelfelvétellel kapcsolatos hozzáállást összevetve a hitelezés témakörben elért eredménnyel, illetve a teszten elért végeredménnyel azt láthatjuk, hogy mind a hitelezés témakörben, mind a végeredmény tekintetéből azok teljesítettek gyengébben, akikre hitel-ellenes (a hitelfelvétel témakörben átlagosan 1,39 darab kérdést tudtak helyesen megválaszolni az ötből, míg összességében is elmaradt az átlagos teljesítésük az átlagtól, átlagosan 13,78 darab helyes válasszal a harmincból) vagy kevésbé megfontolt hozzáállás jellemző (átlagosan 1,27 darab helyes válasz a hitelezés témakörben, míg a teszten átlagosan 11,89 darab kérdést tudtak helyesen megválaszolni), a legjobb eredményeket mindkét esetben a saját hitelüket kedvező konstrukcióra váltani akarók (hitelezés: átlagosan 1,92 darab helyes válasz; teszt: átlagosan 15,83 darab helyes válasz) és azok, akik valaminek a vásárlásáért később

fizetnének (hitelezés: átlagosan 1,95 darab helyes válasz; teszt: átlagosan 15,56 darab helyes válasz), érték el, azaz akik tudatosabbak a hitelfelvételükben és nyitottabbak iránta, a teszten és a hitelezéssel kapcsolatos kérdésekben is lényegesen jobban szerepeltek.

Hitelfelvétel témakörön és a teszten elért átlagos eredmény, a hitelfelvétellel kapcsolatos hozzáállás szerint, %

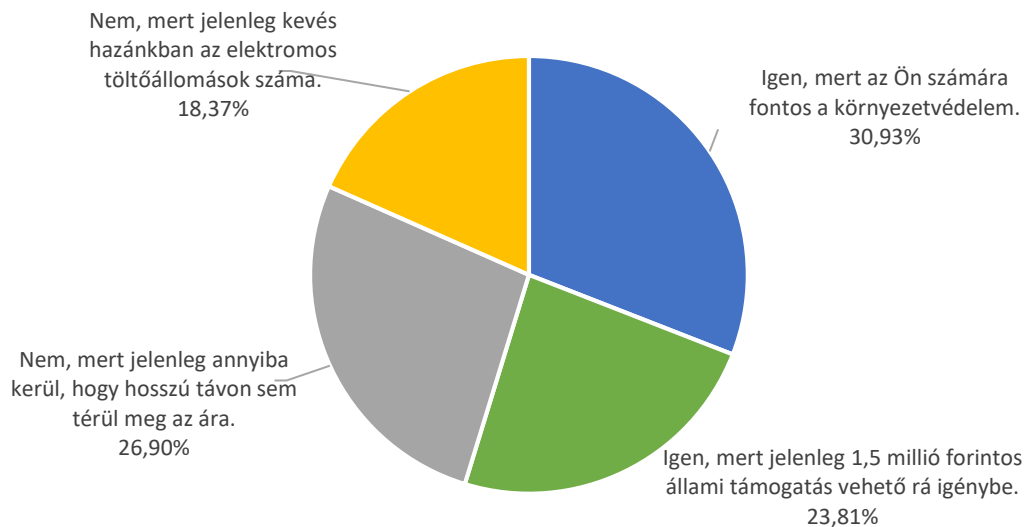

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

8. KörnyezetTUDATosság: aki a környezetére is odafigyel, a pénzügyeiben is tudatosabb?

A környezetvédelem és környezettudatosság napjaink egy szintén meghatározó jelensége, a háztetőkre szerelt napelemektől kezdve az utcákat ellepő elektromos autókig mindennapjainkat körbeveszi a törekvés, hogy segítsünk bolygónkon és önmagunkon is. Arról kérdezve a válaszadókat, hogy vásárolnának-e elektromos autót, kis többségben voltak azok, akik szeretnének elektromos autót vásárolni, 30,9 százalékuk azért, mert fontos számukra a környezetvédelem, míg 23,8 százalékuk a felvehető állami támogatás miatt.

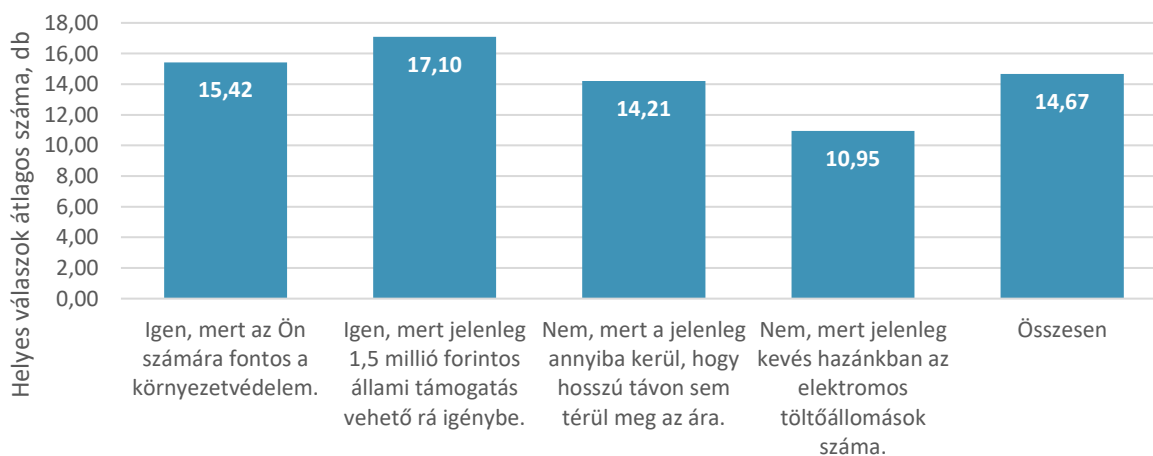
Vásárolna-e elektromos autót? Válaszadók megoszlása, %

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

Összevetve a válaszadók elektromos autó vásárlási hajlandóságát a teszten elért eredményükkel kijelenthetjük, hogy a környezettudatosság pénzügyi tudatossággal is párosul: azok, akik vásárolnak elektromos autót, mindkét csoportban átlag feletti eredményt értek el a teszten, míg az elektromos autót vásárolni nem tervezők eredménye elmaradt az átlagtól. A legjobban azon csoport tagjai teljesítettek a teszten, akik az állami támogatás miatt fontolnák meg elektromos autó vásárlását: ezen csoport átlagosan 17,1 darab kérdést tudott helyesen megválaszolni a teszten, ami arra is utalhat, hogy autóvásárlásukban is racionálisan, a költségeket is figyelembe véve mérlegelnek, azaz pénzügyeikben is sokkal tudatosabbak.

Vásárolna-e elektromos autót?

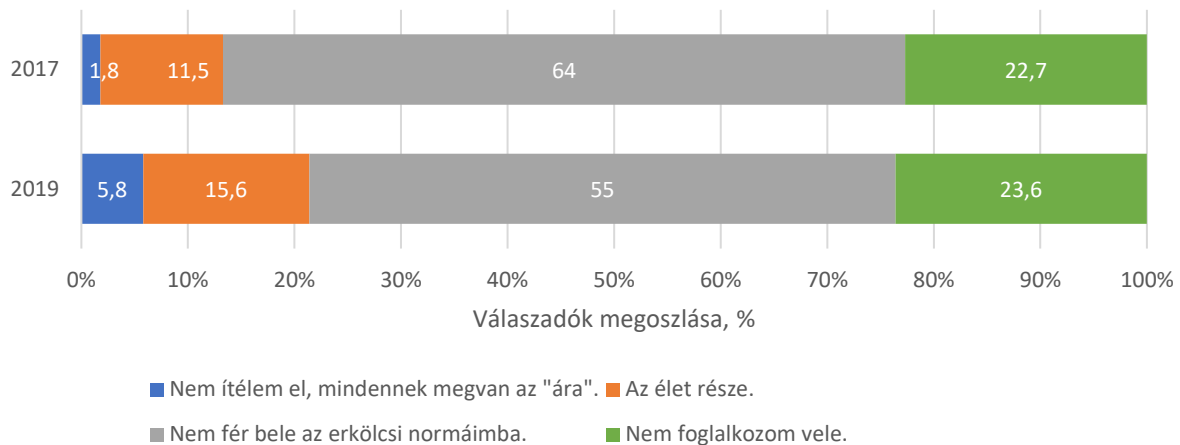

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

9. Korrupció: két év alatt sokkal megengedőbbek lettek a korrupcióval szemben

2017-ben és 2019-ben is feltettük a kérdést a válaszadóknak: Mit gondol a korrupcióról? 2017-ben a válaszadók közel kétharmada, 64 százalékuk nyilatkozta, hogy a korrupció semmiképp sem fér bele az erkölcsi normáikba, azok aránya, akik szerint a korrupció nem elítélendő, csupán 1,8 százalék volt. 2019-ben ezzel szemben jelentős átrendeződést figyelhetünk meg a válaszok között: a korrupciót elítélők 2019-ben már csak a válaszadók kicsit több, mint fele, 55 százaléka volt, azok aránya pedig, akik a korrupciót nem ítélik el, vagy egyenesen az élet részének tartják, összesen a 2017-es 13,3 százalékról 21,4 százalékra növekedett. Egyedül azok arányában nem történt számottevő változás, akik nem foglalkoznak a korrupcióval (2017-ben 22,7 százalék, 2019-ben 23,6 százalék).

Mit gondol a korrupcióról?

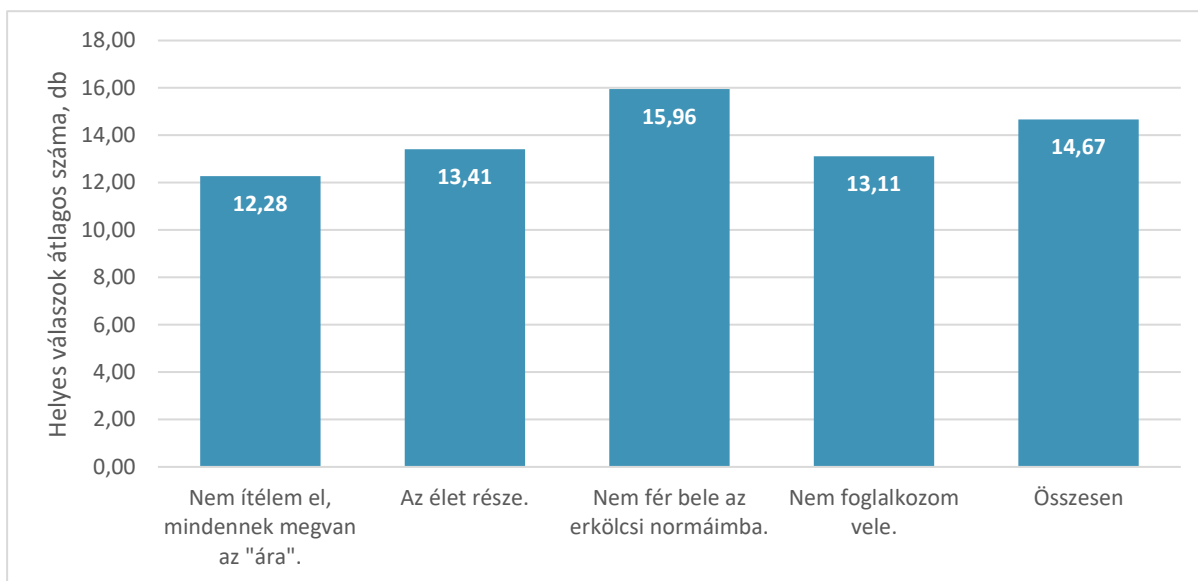

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

A korrupcióhoz való hozzáállás a végeredményeken is jól látszódik, a korrupcióval szemben megengedőbben lényegesen alacsonyabb eredményt értek el a teszten, míg azok, akiknek nem fér bele az erkölcsi normáiba, bőven átlag felett teljesítettek, átlagosan 15,98 darab kérdést helyesen megválaszolva.

Helyes válaszok száma a korrupcióhoz való hozzáállás függvényében, db

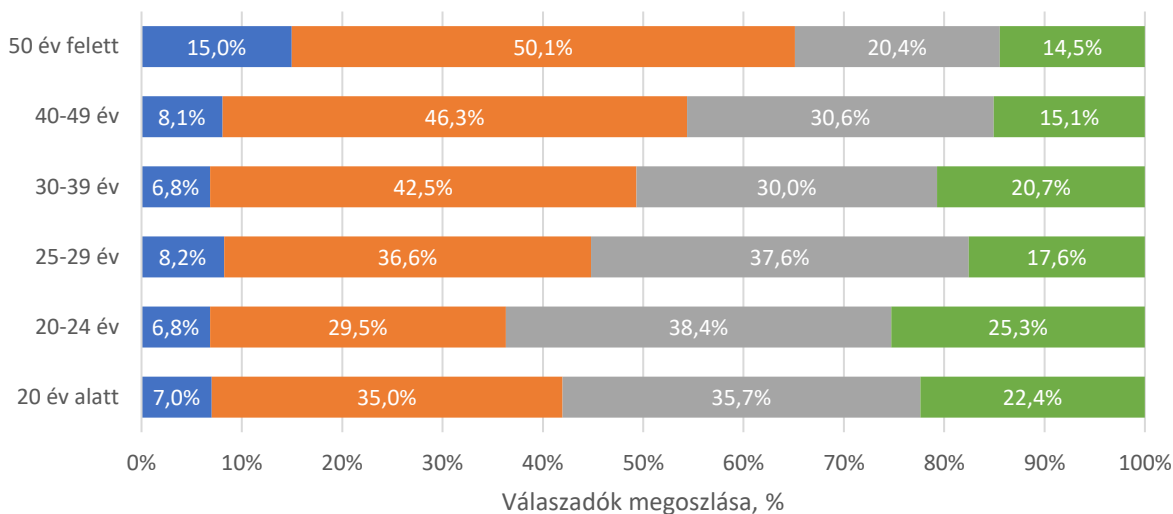

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

10. Nyugdíjjal kapcsolatos hozzáállás: majd lesz valahogy?

Megkérdeztük a válaszadókat, hogy *Mit gondol, miből fog megélni nyugdíjas korában?* A válaszok nem voltak túl optimisták: mindössze a válaszadók 9,0 százaléka nyilatkozta, hogy az államilag biztosított nyugdíj elegendő lesz a megélhetésükhöz, 42,2 százalékuk bár bízik abban, hogy lesz nyugdíjuk, de úgy gondolják, azt ki kell majd egészíteniük, azaz már most gondolnak az öngondoskodásra, további 30,6 százalékuk pedig már nem bízva az állami nyugdíjban tervezi, hogy saját megtakarításaira támaszkodva fog élni nyugdíjas korában. A válaszadók közel ötöde nyilatkozta, hogy „majd lesz valami”, nem bíznak sem az államilag biztosított nyugdíjban, sem az öngondoskodásban, azaz nem gondolnak még előre nyugdíjas korukra. Összességében a válaszadók közel fele (48,8 százalékuk) tehát nem tekint optimistán a jövőre, nem bíznak abban, hogy lesz államilag biztosított nyugdíjuk. Ez a szkeptikus hozzáállás inkább a fiatalokra volt jellemző, az idősebbek körében nagyobb arányban voltak azok, akik még bíznak az államilag biztosított nyugdíjban, de közöttük is vannak szkeptikusok, bár lényegesen alacsonyabb arányban. A bizalmatlanság oka minden bizonnyal az időtávban keresendő: a fiatal, 20 év körüli válaszadónak, akik még éppen csak beléptek a munkaerőpiacra, a nyugdíj még csak egy rendkívül távoli, homályos fogalom.

Mit gondol, miből fog megélni nyugdíjas korában?

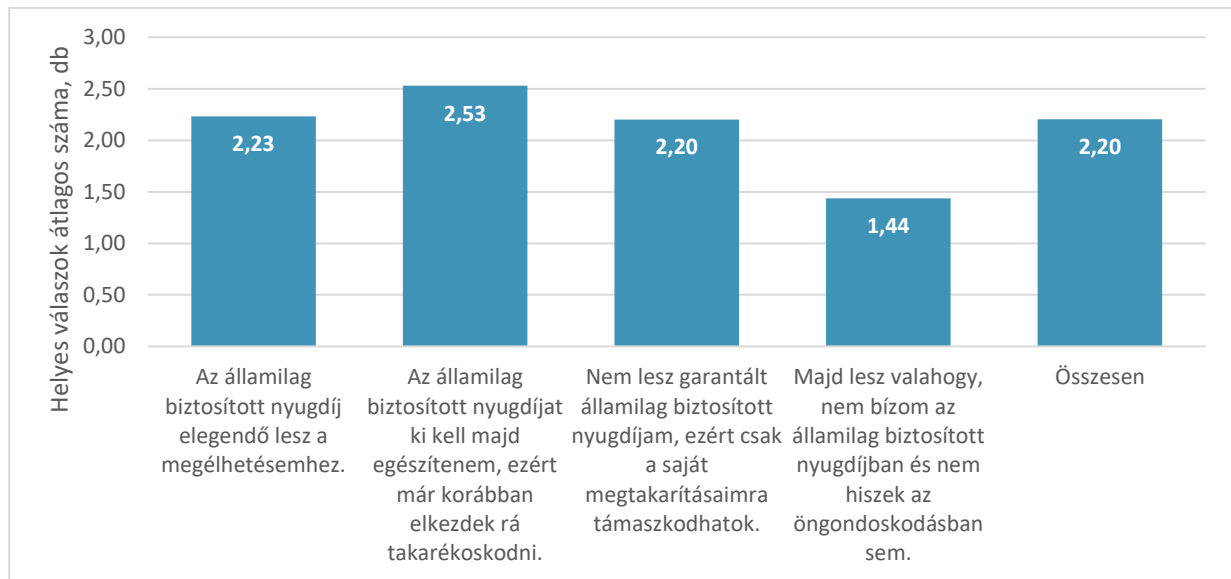

- Az államilag biztosított nyugdíj elegendő lesz a megélhetésemhez.
- Az államilag biztosított nyugdíjat ki kell majd egészítenem, ezért már korábban elkezdek rá takarékoskodni.
- Nem lesz garantált államilag biztosított nyugdíjam, ezért csak a saját megtakarításaimra támaszkodhatok.
- Majd lesz valahogy, nem bízom az államilag biztosított nyugdíjban és nem hiszek az öngondoskodásban sem.

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

A különböző hozzáállásúak eredményeit összevetve a biztosítás és nyugdíj témakörben elért eredményekkel láthatjuk, hogy a „majd lesz valahogy” csoport tagjai teljesítettek a leggyengébben a teszten, ők az 5 tudásteszt kérdésből átlagosan 1,44 darab kérdést tudtak helyesen megválaszolni. Hozzájuk képest a legjobban azok teljesítettek, akik államilag biztosított nyugdíjuk mellett gondoltak az öngondoskodásra is, ők átlagosan 2,53 darab kérdést tudtak helyesen megválaszolni, míg a másik két csoport eredménye ehhez a csoporthoz közeli, de attól kicsit alacsonyabb eredményt értek el, amely tendencia a teljes tesztre is igaz, a „majd lesz valahogy” csoport tagjai érték el a teszten is a legalacsonyabb eredményt, átlagosan 9,6 darab kérdésre adtak helyes választ, míg az államilag biztosított nyugdíjukat kiegészítők átlagosan 17,07 darab kérdésre adtak helyes választ, messze meghaladva a teszt átlagos eredményét.

Biztosítás és nyugdíj témakörben elért eredmény nyugdíjjal kapcsolatos attitűd szerint, db

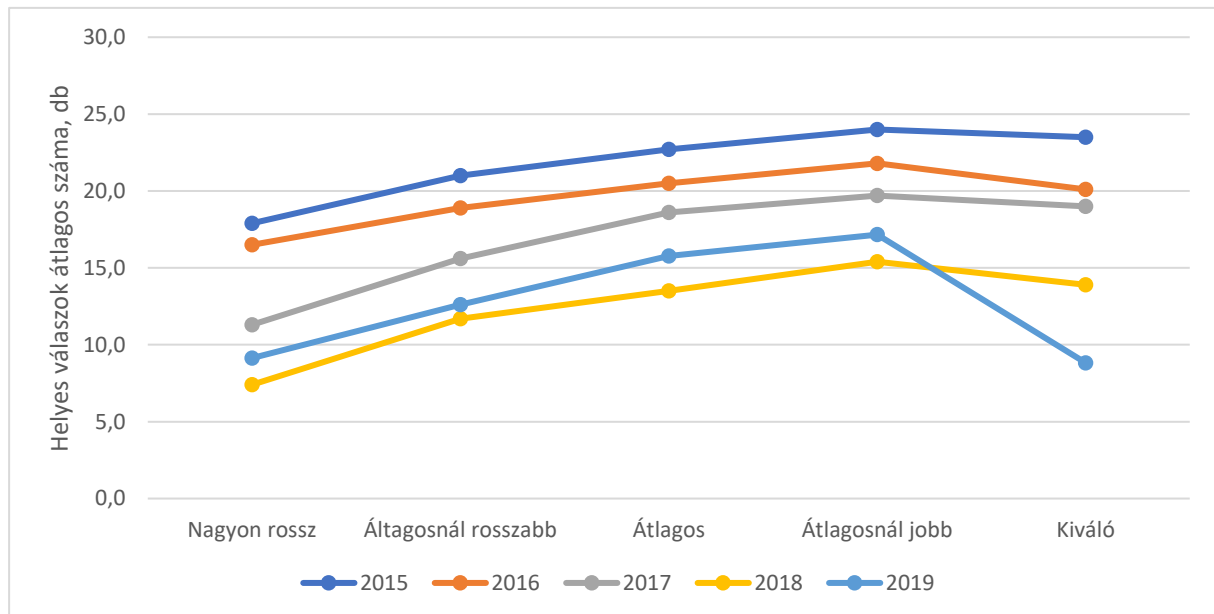
Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

Az öngondoskodással és nyugdíjjal kapcsolatos attitűdök tehát nagyban befolyásolhatják a teszten elért eredményt. A 2018-as és korábbi tesztekben is kiderült, hogy minél előbb elkezdünk takarékoskodni, annál tudatosabbak leszünk pénzügyeink terén is. A carpe diem hozzáállásúak minden évben alacsonyabb eredményeket érnek el a teszten, mint azok, akik szerint érdemes minél előbb elkezdni takarékoskodni, akár már az első rendszeres fizetéstől kezdve. A 2018-as teszten azok érték el a legmagasabb eredményt, akik már a legelső fizetéstől kezdve, de legkésőbb is a nyugdíj előtt 20 évvel elkezdenek takarékoskodni, azok viszont, akik soha nem akarnak félretenni, lényegesen kevesebb kérdésre tudtak helyes választ adni.

11. Saját pénzügyi tudás megítélése: a korábbi évekhez képest nincs változás

Az elmúlt évek felméréseiben -mind középiskolás, mind egyetemista, mind felnőtt lakosság tekintetében- megfigyelhető az a jelenség, hogy akik túlértékelik pénzügyi tudásukat, átlagosan rosszabbul teljesítenek, mint akik náluk eggyel kevésbé jobbra értékelik magukat. 2019-ben sem volt ez másként, viszont míg a korábbi években a saját pénzügyi tudásukat kiválóra értékelők csak körülbelül egy ponttal értek el alacsonyabb eredményt a magukat átlagosnál jobb pénzügyi tudásúnak megítélőknél, addig 2019-ben több, mint 8 pont a különbség az átlagosnál jobb (átlagos eredményük 17,16 pont) és kiváló (8,83 pont) megítélésűek között. A magukat kiváló pénzügyi tudásúaknak ítélik kivételével minden csoportban megfigyelhető az a jelenség, hogy az alacsonyabb önértékelésűek rosszabb eredményt is értek el a teszten, azonban 2018-hoz képest javulás figyelhető meg az eredményeikben, bár a 2017-es vagy korábbi eredményeket továbbra sem érik el.

Milyennek ítéli a pénzügyi ismereteit? Helyes válaszok száma a saját tudás megítélésének függvényében, db

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2015, 2016, 2017, 2018 és 2019 alapján

A túlzott magabiztosság a saját tudásban tehát a vélt és valós tudás egymástól való eltérését eredményezheti (azaz a valós tudás alacsonyabb, mint a vélt), ami megjelenik az egyes témaköröket külön vizsgálva is, míg az átlagos és átlagosnál jobb megítélésűek minden témakörben a legjobban teljesítettek, addig a magukat kiváló pénzügyi tudásúnak megítélők minden témakörben hasonlóan, sőt, még gyengébben is teljesítettek, mint a magukat nagyon rossz pénzügyi tudásúnak megítélők, ahogy az a lenti táblázatból is látható.

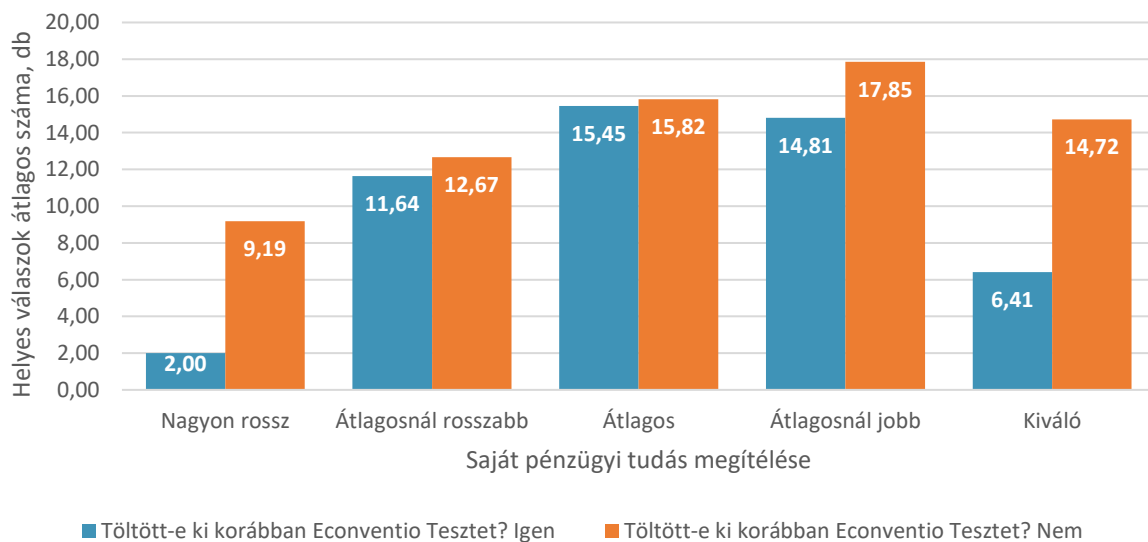
Helyesen megválaszolt kérdések átlagos száma a saját tudás megítélésének függvényében témakörönként és összesen, db

Témakör	Milyennek ítéli a pénzügyi ismereteit?				
	1	2	3	4	5
1. Általános pénzügyi ismeretek	1,63	2,24	3,05	3,19	1,77
2. Befektetés, megtakarítás	1,34	2,02	2,66	2,86	1,32
3. Hitelezés	1,21	1,51	1,75	2,09	1,27
4. Munka világa	1,62	2,18	2,81	3,07	1,75
5. Általános gazdasági ismeretek	1,76	2,51	3,16	3,50	1,90
6. Biztosítás, nyugdíj	1,58	2,17	2,36	2,44	0,82
Összesen	9,13	12,62	15,78	17,16	8,83

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

Érdeemes lehet még összevetni a teszten elért eredményt azzal, hogy töltöttek-e ki a válaszadók korábbi tesztet. Feltételezéseink szerint a tesztet már korábban kitöltők jobb eredményt érhetnek el a 2019-es teszten, mint azok, akik először találkoztak a tesztel, hiszen már tudták, milyen jellegű kérdésekkel és feladatokkal találkozhatnak. Meglepetésünkre minden önértékelési csoportban azok szerepeltek gyengébben, akik a tesztet már nem először töltötték ki, egyedül a saját pénzügyi tudásukat átlagosnak megítélők teljesítettek mindkét csoport esetén közel azonosan.

Töltött-e már ki korábban Econventio tesztet? Válaszadók átlagos teljesítménye a saját pénzügyi tudás megítélése alapján

Forrás: saját szerkesztés, Econventio 2019 alapján, n=1986

MELLÉKLET

1. Melléklet Az Econventio 2019 tudásteszt kérdései

Az alábbiakban az Econventio 2019-es felnőtt felmérésének tudásteszt kérdései láthatók, azokra vonatkozóan a válaszadók megoszlása, zöld színnel jelölve a helyes választ minden kérdés esetén

1. Általános pénzügyi ismeretek

1. kérdés

1. Mi az a mobiltárca?	Válaszadók megoszlása, %
Szolgáltatás, amely az Ön pénztárcájában hordott papír- és plastik alapú kártyáit az okostelefonjába költözteti egy mobilalkalmazás segítségével.	53,17
Egy applikáció, melynek segítségével személyes jelenlét nélkül intézheti pénzügyeit.	25,12
Olyan tárca, amelyben a hagyományosan tárolt értéktárgyak mellett (bankkártya, okiratok, ...) mobiltelefonját is tárolhatja.	9,42
Egy rövid hatótávolságú, rádiófrekvenciás technológia, mely az érintés nélküli mobil kommunikációt teszi lehetővé.	4,34
Nem tudom.	7,95

2. kérdés

2. Mivel foglalkozik a Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központja?	Válaszadók megoszlása, %
Áruk és szolgáltatások biztonságosságával és megfelelőségével kapcsolatos ellenőrzési és felügyeleti feladatokkal.	17,58
Áruk és szolgáltatások vásárlásával kapcsolatos olyan ügyek vitarendezésével, amelyek során pénzforgalom is történt.	12,61
Pénzügyi termékeket vagy szolgáltatásokat igénybe vevő fogyasztókat támogatja általános tájékoztatással, valamint panaszaik vagy jogsérelmeik orvoslásával.	54,74
Hitelfelvétellel kapcsolatos vitás ügyek rendezésével és jogorvoslatával, pénzügyi kártérítési ügyek bírálatával.	7,95
Nem tudom.	7,12

3. kérdés

3. Mi a közpénz?	Válaszadók megoszlása, %
Az államháztartásban rendelkezésre álló pénz, amelyből az állam a közfeladatok ellátását finanszírozza.	77,34
A köztársasági elnök rendelkezésére álló pénz, amelyből kiadásait finanszírozza.	4,19
A miniszterelnök rendelkezésére álló pénz, amelyből állami kiadásait finanszírozza.	7,33
A Magyar Nemzeti Bank által kibocsájtott pénz, amely saját céljaink megvalósítására fordítható.	5,97
Nem tudom.	5,18

4. kérdés

4. Mikor kérik el a megbízható internetes áruházak az Ön bankkártya adatait e-mailben?	Válaszadók megoszlása, %
Egy adott szolgáltatásra való regisztráláskor.	10,52
Ha regisztráció nélkül vásárol egy internetes áruházban.	8,32
Soha.	61,80
Néha előfordul, mert ezzel bizonyosodnak meg róla, hogy valóban Ön rendelt.	9,73
Nem tudom.	9,63

5. kérdés

5. Új telefont szeretne vásárolni. A kiszemelt telefont megveheti a szolgáltatójánál illetve kártyafüggetlenül az egyik műszaki áruházban. Melyik ajánlattal jár jobban pénzügyi szempontból?	Válaszadók megoszlása, %
2 évi hűségidő választás esetén havi 3 500 Ft/hó + készüléket a szolgáltatónál megvásárolva, ahol az ára: 55 000Ft.	29,77
Havi 3 000 Ft hűségidő nélkül + a készüléket megvásárolva a műszaki áruházban, ahol az ára 65 000 Ft.	31,24
Mind a két ajánlat ugyanakkora költséggel jár. Az áruházban vásárolná meg.	13,50
Mind a két ajánlat ugyanakkora költséggel jár. A szolgáltatónál vásárolná meg.	11,30
Nem tudom.	14,18

2. Befektetés, megtakarítás

8. kérdés

8. Mi az a BUX?	Válaszadók megoszlása, %
A Budapesti Értéktőzsde Részvénykereskedelemért Felelős Központja.	21,30
A legnagyobb vagyonnal rendelkező Magyarországi részvény árfolyama.	6,65
Egy olyan részvényindex, mely a Budapesti Értéktőzsde összes részvényének mozgását mutatja.	54,06
A Magyar Brókerszövetség angol rövidítése.	9,79
Nem tudom.	8,22

9. kérdés

9. Melyik a nem létező önkéntes pénztár típus?	Válaszadók megoszlása, %
Önkéntes nyugdíjpénztár	3,98
Önkéntes beiskolázási pénztár	59,08
Egészségpénztár	5,81
Önsegélyező pénztár	21,25
Nem tudom.	9,89

10. kérdés

10. Mi a hozam?	Válaszadók megoszlása, %
Egy befektetésből származó nyereség, amit a befektetett összeg százalékában határoznak meg, és ami a befektetés megtérülését mutatja meg.	57,20
Valamely későbbi időpontban várható pénzek egy korábbi (általában jelen) időpontban érvényes értéke.	8,90
Egy vállalkozás nyeresége, a bevételek és a kiadások különbségeként megjelenő összeg.	21,25
El nem költött jövedelem, amit a gazdasági szereplők nem fordítottak fogyasztásra.	5,97
Nem tudom.	6,70

11. kérdés

11. Mi a közös az államkötvényben és a részvényekben?	Válaszadók megoszlása, %
Általában hasonló a kockázatuk.	10,15
Biztos hozamra lehet velük szert tenni.	9,52
Mind a kettő értékpapír.	56,67
Mind a kettő kamatot fizet a tulajdonosának.	15,49
Nem tudom.	8,16

12. kérdés

12. 100 000 forintot fektetünk be egy évre. Melyik befektetés hozama a legnagyobb?	Válaszadók megoszlása, %
Egy évre banki betétbe rakjuk, 6 százalékos kamatra. A számlanyitás összege 500 forint.	8,42
Egy banknál havi 0,5 százalékos kamatos kamat mellett fektetjük be, itt a számlanyitás díját elengedik.	15,86
Államkötvénybe fektetjük, melynek éves hozama 6 százalék, egyéb költsége nincs.	49,08
Olyan befektetést választunk, ahol az első félévben 3 százalékos kamatot fizetnek, a második félév végén pedig fixen 3 000 forintot.	11,41
Nem tudom.	15,23

3. Hitelezés

15. kérdés

15. Jellemzően melyik hitelnek legmagasabb a kamata?	Válaszadók megoszlása, %
Autóhitel	9,58
Folyószámla hitel	8,27
Gyorskölcsön	66,72
Lakáshitel	9,47
Nem tudom.	5,97

16. kérdés

16. Mi a Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitel?	Válaszadók megoszlása, %
Olyan, a fogyasztó számára kedvező lakáshitel, melyet a Magyar Nemzeti Bank minősít.	25,48
A Magyar Nemzeti Bank által nyújtott fogyasztói hitelek, fix kamattal és futamidővel.	21,14
Olyan lakáshitelek, amelynek visszafizetését a fogyasztó anyagi problémái esetén a Magyar Nemzeti Bank garantálja.	18,58
A Magyar Nemzeti Bank által minősített, állam által támogatott, 15 éves futamidejű lakáshitelek.	21,45
Nem tudom.	13,34

17. kérdés

17. Melyik állítás igaz a fix kamatozású hitelekre?	Válaszadók megoszlása, %
Alacsonyabb a kamatuk, mint a változó kamatozású hiteleknek.	7,48
A hitel kamata a futamidő végéig biztosan változatlan marad.	48,87
A hitel kamata csak a szerződésben megállapított kamatváltoztatási mutató szerint módosulhat.	23,44
A hitel kamata mindenki számára fixen ugyanakkora.	11,41
Nem tudom.	8,79

18. kérdés

18. Mekkora volt a jegybanki alapkamat 2016. május és 2019. február között?	Válaszadók megoszlása, %
1 százalék alatt	30,09
1-5 százalék között	33,23
6-10 százalék között	10,78
10 százalék felett	6,65
Nem tudom.	19,26

19. kérdés

19. Egy 1 millió forintos, 24 hónapos futamidejű hitel havi törlesztőrészele 50 000 forint, 18 százalékos éves kamat mellett. Összesen mekkora összeget kell visszafizetnünk a banknak a hitel lejáratáig?	Válaszadók megoszlása, %
1 180 000 forintot ($1\,000\,000 * 1,18$)	8,32
1 200 000 forintot ($50\,000 * 24$)	24,02
1 380 000 forintot ($1\,000\,000 * 0,18 + 50\,000 * 24$)	36,26
1 392 400 forintot ($1\,000\,000 * 1,18 * 1,18$)	14,34
Nem tudom.	17,06

4. Munka világa

21. kérdés

21. Álláskeresőknél leggyakrabban kéri, hogy jelöljük meg fizetési igényünket. Melyik fizetést kell ilyenkor megadni?	Válaszadók megoszlása, %
Bruttó fizetési igényt	34,38
Nettó fizetési igényt	18,58
Bruttó fizetés + egyéb juttatások	26,32
Nettó fizetés + egyéb juttatások	14,55
Nem tudom.	6,17

22. kérdés

22. Mire nem használható az ügyfélkapu?	Válaszadók megoszlása, %
Elektronikus felvételre	19,10
Elvesztett bankkártya letiltására	48,09
Lakcímgazdálkodással kapcsolatos ügyintézésre	10,20
Nyugdíj e-ügyintézésre	10,78
Nem tudom.	11,83

23. kérdés

23. Minek a rövidítése a KATA?	Válaszadók megoszlása, %
Költségvetés Által Támogatott Adókedvezmény	5,97
Kiemelt Alanyok Termelékenységet Támogató Adója	5,91
Kereskedelmi Adó Területi Azonosítója	7,95
Kisadózó Vállalkozások Tételes Adója	72,58
Nem tudom.	7,59

24. kérdés

24. Minek a rövidítése a KKV?	Válaszadók megoszlása, %
Kamatkörnyezet változás	3,19
Kötvény kamatváltozás	5,08
Kis- és középvállalkozás	70,70
Kiskereskedelmi vállalkozás	11,30
Nem tudom.	9,73

25. kérdés

25. Egy munkavállaló havi bruttó fizetése 200 000 Ft. Mekkora a munkaadó teljes havi költsége a munkavállaló fizetése után, figyelembe véve a személyi jövedelemadót és a munkaadó által fizetett járulékokat?	Válaszadók megoszlása, %
200 000 Ft (a bruttó bér tartalmazza a fentiek mindegyikét)	13,50
230 000 Ft (200 000 Ft bruttó bér + 15% személyi jövedelemadó)	10,05
242 000 Ft (200 000 Ft bruttó bér + 18,5% fizetendő járulékok)	35,58
270 000 Ft (200 000 Ft bruttó bér + 15% személyi jövedelemadó + 18,5% fizetendő járulékok)	24,39
Nem tudom.	16,48

5. Általános gazdasági ismeretek

28. kérdés

28. Mi az a kartell?	Válaszadók megoszlása, %
A teljes piacot uraló óriásvállalat.	16,80
Egyes ágazatok munkavállalóinak szakmai szervezete.	7,06
Állami felhatalmazást vagy kizárólagos törvényi jogosultságot élvező vállalat.	9,63
A vállalkozások titkos, a verseny korlátozására (a piac felosztására, az árak rögzítésre) irányuló egyezsége.	54,74
Nem tudom.	11,77

29. kérdés

29. Hogyan nevezzük a pénz vásárlóerejének erősödését (azaz a negatív pénzromlást)?	Válaszadók megoszlása, %
Infláció	41,60
Hiperinfláció	5,97
Defláció	38,88
Stagfláció	5,02
Nem tudom.	8,53

30. kérdés

30. Minimum hány gyermek után jár a családi pótlék?	Válaszadók megoszlása, %
1 gyermek	77,29
2 gyermek	5,39
3 gyermek	6,28
4 gyermek	4,40
Nem tudom.	6,65

31. kérdés

31. Melyik adónemhez kapcsolható az 1+1% felajánlás melyet egy civil szervezet (1%) és egyházak és a kiemelt előirányzat (+1%) kaphat meg?	Válaszadók megoszlása, %
Általános Forgalmi Adó	4,66
Személyi Jövedelem Adó	80,27
Társasági Adó	5,97
Kisvállalati Adó	4,19
Nem tudom.	4,92

32. kérdés

32. Ha 1 euró 310 forint és 1 euro 1,12 dollár, akkor 1 dollár hány forintot ér?	Válaszadók megoszlása, %
250 Ft	4,60
273 Ft	12,56
277 Ft	43,64
347 Ft	27,11
Nem tudom.	12,09

6. Biztosítás, nyugdíj

35. kérdés

35. Az ön kötelező gépjármű felelősségbiztosítása mely esetben fizet kártérítést?	Válaszadók megoszlása, %
Ha nekem okoznak kárt.	9,47
Ha én okozok kárt másnak.	49,50
Ha saját magamnak okozok kárt.	7,90
Minden esetben. a károkozótó függetlenül.	23,91
Nem tudom.	9,21

36. kérdés

36. Az alábbiak közül ki nem jogosult egészségügyi ellátás igénybevételére?	Válaszadók megoszlása, %
A egészségügyi szolgáltatási járulékot nem fizető.	80,17
Nyugdíjas.	3,51
Szociálisan rászoruló.	5,34
Munkaviszonnal rendelkező.	5,18
Nem tudom.	5,81

37. kérdés

37. Kötelező-e utasbiztosítást kötni, ha külföldre utazik?	Válaszadók megoszlása, %
Igen, mert csak így léphetek át másik országba.	6,12
Nem.	55,21
Igen, de csak ha EU-n kívül utazunk.	16,12
Igen, ha a Schengen-i zónán kívül utazunk.	9,73
Nem tudom.	12,82

38. kérdés

38. Mivel egészítheti ki egy nyugdíjas a nyugdíját adómentesen?	Válaszadók megoszlása, %
A szomszédtól kapott fizetéssel kisgyermekük felügyeletéért.	25,85
A településen működő növénytermesztő vállalkozásnál kapott napszámból származó fizetéssel.	21,61
Fagyalt árusításáért kapott fizetéssel.	9,58
A Művelődési Házban működő játszóházban lévő gyerekekkel való foglalkozásért járó fizetéssel.	15,86
Nem tudom.	27,11

39. kérdés

39. Casco biztosítást köt egy kétmillió forint értékű autóra, amelynek 20%, de minimum 100 ezer forint az önrésze. Mennyit fizet a biztosító, ha ellopják az autót?	Válaszadók megoszlása, %
400 ezer forintot	9,58
100 ezer forintot	7,59
1,6 millió forintot	37,94
1,9 millió forintot	24,28
Nem tudom.	20,62

2. Melléklet Az Econventio 2019 tudástereszt kérdései

Az alábbiakban az Econventio 2019-es felnőtt felmérésének attitűd kérdéseire adott válaszok megoszlásai láthatók.

1. Általános pénzügyi ismeretek

6. kérdés

6. Véleménye szerint egy család legfeljebb hány havi nettó bevételét költse autóvásárlásra?	Válaszadók megoszlása, %
1-3 havi bevételét	23,23
4-6 havi bevételét	27,63
7-12 havi bevételét	26,69
13-24 havi bevételét	13,55
Több, mint 24 havi bevételét	8,90

7. kérdés

7. Bankszámla nyitáshoz mi alapján választana bankot?	Válaszadók megoszlása, %
Bankfiók elhelyezkedése alapján. pl. a lakóhelyemhez legközelebbi banknál.	12,04
ATM-ek száma alapján.	10,05
Felmerülő költségek alapján.	59,50
Ismerőseim, családom, barátaim tanácsa alapján.	13,55
Nincs bankszámlám és nem is szeretnék nyitni.	4,87

2. Befektetés, megtakarítás

13. kérdés

13. Vásárolna-e elektromos autót?	Válaszadók megoszlása, %
Igen, mert az Ön számára fontos a környezetvédelem.	30,93
Igen, mert jelenleg 1,5 millió forintos állami támogatás vehető rá igénybe.	23,81
Nem, mert a jelenleg annyiba kerül, hogy hosszú távon sem térül meg az ára.	26,90
Nem, mert jelenleg kevés hazánkban az elektromos töltőállomások száma.	18,37

14. kérdés

14. Véleménye szerint a tőzsde...	Válaszadók megoszlása, %
... egy veszélyes intézmény, ahol az emberek többsége inkább elveszíti a pénzét.	14,65
... egy olyan befektetési lehetőség, mellyel gyorsan, magas hozamot lehet elérni.	34,12
... egy munkahely, ahol a kellő tapasztalattal rendelkező személyek jól megénekednek belőle.	24,59
... egy szerencsejátékhoz hasonló intézmény, ahol egyesek nagyon sokat nyernek, mások pedig sokat veszítenek.	26,64

3. Hitelezés

20. kérdés

20. Az alábbi esetek közül mikor venne fel leginkább hitelt?	Válaszadók megoszlása, %
Ha valamire szükségem van és inkább később fizetnék érte.	9,73
Ha a bevételeim, nem fedezik a megélhetésemet.	6,44
Csak akkor, ha valamire sürgősen szükségem van, de nincs elég pénzem rá.	31,40
Ha egy korábban felvett hitelt kedvezőbb hitelkonstrukcióra tudom kiváltani.	25,69
Soha, inkább máshonnan szeretném meg a pénzt.	26,74

4. Munka világa

26. kérdés

26. Érdemes-e költeni a szellemi tulajdon jogvédelmére vállalkozások esetében?	Válaszadók megoszlása, %
Nem, a cégek számára a termelési költségek kiegyenlítése a legfontosabb.	4,40
Nem, mivel az alaptörvény védi a szellemi tulajdonjogot.	16,22
Igen, mivel ha egy másik cég hasonló, illetve ugyanolyan termékkel piacra lép, akár teljesen tönkre is teheti a vállalkozást.	45,53
Igen, mert így a cégek nyugodtan reklámozhatják a termékeiket, nem kell attól félniük, hogy azt lemásolják vagy ellopják.	33,86

27. kérdés

27. Szeretne-e a jövőben saját vállalkozást indítani?	Válaszadók megoszlása, %
Igen, egyértelműen szeretnék.	14,76
Inkább saját vállalkozást szeretnék, mint munkavállalóként dolgozni.	20,15
Inkább munkavállalóként szeretnék dolgozni, mint saját vállalkozást indítani.	26,95
Biztos, hogy nem szeretnék vállalkozást indítani.	38,15

5. Általános gazdasági ismeretek

33. kérdés

33. Márkás termék vásárlása esetén meg szokta-e vizsgálni a termék eredetiségét?	Válaszadók megoszlása, %
Igen, minden esetben összehasonlítom a márka hivatalos weboldalán megtalálható termékkel.	22,40
Igen, de csak abban az esetben, ha nem boltban vásárolok.	29,46
Nem, nem érdekel, hogy eredeti-e a lényeg, hogy márkajelzés van rajta.	11,09
Nem, ha tetszik megveszem.	37,05

34. kérdés

34. Mit gondol a korrupcióról?	Válaszadók megoszlása, %
Nem ítélem el, mindennek megvan az "ára".	5,81
Az élet része.	15,59
Nem fér bele az erkölcsi normáimba.	55,00
Nem foglalkozom vele.	23,60

6. Biztosítás, nyugdíj

40. kérdés

40. Mit gondol, miből fog élni nyugdíjas korában?	Válaszadók megoszlása, %
Az államilag biztosított nyugdíj elegendő lesz a megélhetésemhez.	9,00
Az államilag biztosított nyugdíjat ki kell majd egészítenem, ezért már korábban elkezdek rá takarékoskodni.	42,23
Nem lesz garantált államilag biztosított nyugdíjam, ezért csak a saját megtakarításaimra támaszkodhatok.	30,56
Majd lesz valahogy, nem bízom az államilag biztosított nyugdíjban és nem hiszek az öngondoskodásban sem.	18,21

3. Melléklet: Helyes válaszok aránya kérdésenként, %

